

REMISSYTTRANDE

2019-11-28

FRA beteckning
20 400:3804/19:2Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

2019-08-30

I2019/02319/D

FRA handläggare
Kári Ólafsson

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Promemoria: Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation**I Synpunkter**

FRA har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på den remitterade promemorian.

FRA:s synpunkter följer promemorians disposition.

5 En ny lag om elektronisk kommunikation (s. 107)

Mot bakgrund av att det krävs omfattande lagändringar för att genomföra EU-direktivet instämmer FRA i förslaget att det införs en ny lag om elektronisk kommunikation. FRA instämmer även i förslaget att de bestämmelser som inte påverkas av den EU-rättsliga regleringen, såsom exempelvis operatörers skyldighet att överföra signaler till samverkanspunkter för att möjliggöra inhämtning av uppgifter i signalspaning i försvarsunder rättelseverksamhet,¹ förs över till den nya lagen oförändrade eller med endast redaktionella eller språkliga ändringar.

¹ 6 kap. 19 a § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK).

6 Lagens syfte (s. 108)

Allmän säkerhet, totalförsvaret och Sveriges säkerhet i övrigt (s. 111)

FRA håller med om att det bör framgå direkt i den nya lagen om elektronisk kommunikation att elektroniska kommunikationers betydelse för totalförsvaret och Sveriges säkerhet ska beaktas vid tillämpningen av lagen. Detta är särskilt viktigt i en lagstiftning vars innehåll till stora delar utgör implementering av EU-direktiv men som också innehåller reglering som rör bl.a. nationell säkerhet vilket faller utanför EU-rättens område. FRA tillstyrker därför förslaget såsom det kommer till uttryck i 1 kap. 1 § tredje stycket.²

13 Trådlösa lokala nät (s. 158)

13.3 Tillträde till fysisk infrastruktur för att montera trådlösa accesspunkter med kort räckvidd (s. 168 ff.)

FRA tillstyrker förslaget att tillträde till fysisk infrastruktur för att montera trådlösa accesspunkter ska kunna avslås om tillträdet inte är rimligt med hänsyn till risk för skada för allmän säkerhet, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt.

FRA tillstyrker även förslaget att regeringen ges mandat att bestämma vilka myndigheter som ska vara undantagna från skyldigheten att medge tillträde för att montera trådlösa accesspunkter. Enligt FRA:s mening bedriver myndigheten sådan verksamhet som gör att den bör vara helt undantagen från skyldigheten att medge sådant tillträde.

15 Samtrafik och tillträde (s. 185 ff.)

I avsnittet föreslås att operatörer får förpliktigas att ge tillträde till och användning av sin infrastruktur, se bl.a. avsnitt 15.10 och 15.19.

Operatörers verksamhet kan i sin helhet eller i delar vara säkerhetskänslig och omfattas av säkerhetsskyddslagens (2018:585) bestämmelser. Mot den bakgrunden bör det övervägas om inte tillträde ska kunna avslås om det inte är rimligt med hänsyn till risk för skada för allmän säkerhet, totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt på samma sätt som föreslås i avsnitt 13.3.

² Promemoria Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation, s. 11.

18 Säkerhet, behandling av trafikuppgifter och integritetsskydd (s. 491)

18.4 Incidentrapportering (s. 329 ff.)

Enligt FRA:s mening bör incidenter som rör Sveriges säkerhet inte rapporteras enligt den nya lagen om elektronisk kommunikation. Sådana incidenter ska redan rapporteras enligt 2 kap. 10 § säkerhetsskyddsförordningen (2018:658). Detta bör framgå direkt av den anslutande förordningen till nya lagen om elektronisk kommunikation. I övrigt har FRA inte någon erinran mot förslaget.

18.5 Behandling av trafikuppgifter och integritetsskydd (s. 331)

18.5.3 Andra bestämmelser om behandling av uppgifter (s. 332 f)

FRA har inte någon erinran mot att 6 kap. 19 a § och 21 § 3 p. LEK förs över till den nya lagen om elektronisk kommunikation.

20 Tillsyn (s. 342)

20.6 Lösning av tvister (s. 350 ff.)

Enligt FRA:s mening kan det inte uteslutas att vissa tvister om tillträde som rör totalförsvaret och Sveriges säkerhet är av sådan säkerhetspolitisk karaktär att de bör prövas av regeringen i stället för tillsynsmyndigheten. Det bör därför övervägas om en bestämmelse som motsvarar 2 kap. 1 a § tredje stycket ellagen (1997:857)³ bör införas i nya lagen om elektronisk kommunikation.

21 Sanktionsavgifter (s. 355)

21.4 Sanktionsavgift ska tas ut för vissa överträdelser (s. 361 ff.)

FRA ser för tillfället inte något behov av ett sanktionssystem rörande trådgäres skyldighet att överföra signaler till samverkanspunkter.

³ Enligt bestämmelsen ska regeringen pröva frågor om nätkoncession som har betydelse för försvaret om Försvarsmakten begär det.

FRA

Det kan ifrågasättas om sanktionsavgiftssystem såsom det är utformat i promemorian är lämpligt avseende en verksamhet som FRA:s signalspaning som i så stor omfattning är belagd med sekretess.

II Allmänt om FRA

FRA är en civil myndighet under Försvarsdepartementet med ca 800 anställda. FRA är en del av svensk underrättelsetjänst med uppgift att bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och till lagen anslutande förordning.

FRA bedriver signalspaning i syfte att kartlägga bl.a. yttre militära hot, hot mot svensk personal under internationella insatser, internationell terrorism, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga internationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten.

FRA bedriver även informationssäkerhetsverksamhet. FRA ska ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet. FRA får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och statligt ägda bolag som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt hänseende. FRA ska särskilt kunna stödja insatser vid nationella kriser med it-inslag, medverka till identifiering av inblandade aktörer vid it-relaterade hot mot samhällsviktiga system, genomföra it-säkerhetsanalyser, och ge annat tekniskt stöd.

Uppgifter rörande FRA:s verksamhet omfattas till stora delar av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och kan vara av synnerlig betydelse för Sveriges säkerhet. För uppgifter i allmän handling rörande underrättelseverksamhet gäller sekretess i 95 år.

I detta ärende har vik. generaldirektören Charlotta Gustafsson beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit chefsjuristen Michaela Dráb, avdelningschefen Robert Sirkka (avd V), t.f. avdelningschefen Wiktor Jonsson (Cyber) samt juristen Kári Ólafsson (avd V/Rätts), tillika föredragande.

FRA

Försvarets radioanstalt

Charlotta Gustafsson

Kári Ólafsson

Sändlista

För kännedom

Försvarsdepartementet/Sund

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

Vik. GD

Chefsjuristen

C Plan

Tjf. kommunikationschefen

Säkerhetsskyddschefen

AC